

Utrikesdepartementet
Bistånds- och utrikeshandelsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:1044 av Olle Thorell (S)
Bistånd som riskerar att förvandlas till exportstöd

Olle Thorell har frågat mig vilka åtgärder som jag inom ramen för min tjänsteutövning har vidtagit för att säkerställa att samarbetet mellan Sida, Business Sweden, Swedfund och andra exportfrämjande aktörer inom Team Sweden inte leder till att biståndsmedel används som dolt exportstöd, i strid med biståndets grundläggande syfte, och hur har detta arbete samordnats med Näringsdepartementet och Finansdepartementet.

Många länder sänker just nu sitt bistånd. Trots över ett halvt sekel med utvecklingsbistånd är fattigdomen fortfarande stor på många håll i världen. Sverige fortsätter att vara en av världens mest generösa biståndsgivare. Biståndet behöver samtidigt utvecklas och bli mer effektivt. Genom att stärka synergier mellan utvecklingssamarbete, privata investeringar, handel och innovation kan mer resurser tillgängliggöras och långsiktiga utvecklingseffekter uppnås.

Sidas roll som biståndsaktör inkluderar områden som hälsa, demokratiframjande, jämställdhet och humanitärt stöd, men även att stärka förutsättningar för privatsektorutveckling, handel och investeringar. Övriga Team Sweden kan därtill bidra med ytterligare finansieringslösningar och verktyg för att mobilisera den bredare svenska resursbasen, inklusive näringslivet, i arbetet för global hållbar utveckling.

Bistånd via aktörerna i Team Sweden har ekonomisk utveckling och välfärd i låg- och medelinkomstländer som huvudsyfte, i överensstämmelse med OECD DAC:s biståndskriterier, som är utgångspunkten för svenskt bistånd. Styrningen av Business Sweden, Swedfund och EKN sker enligt ordinarie beredningsrutiner inom Regeringskansliet. Regler om statsstöd och andra internationella överenskommelser efterlevs.

I riktlinjebrevet för Business Sweden anges att DAC:s kriterier ska följas och rapportering sker löpande via Sida. Att Swedfunds verksamhet kan finansieras med biståndsmedel bekräftades av DAC 2024 då bolaget, som en del av en bredare översyn av DAC, granskades avseende mandat, möjlighet till att vara marknadsadditionell, geografiskt fokus etc.

Exportkreditnämnden (EKN) har potential att komplettera kommersiella finansieringslösningar i utsatta länder som Ukraina och dessa insatsers utvecklingsrelevans följs upp i dialog med Sida.

Regeringen ser att våra partnerländer efterfrågar långsiktig tillväxt genom handel och privata investeringar. Lokalt ägarskap är ett viktigt element i svenskt bistånd och fokus är att biståndet används där det gör mest nytta och där vi ser resultat.

Stockholm den 23 april 2025

Benjamin Dousa